

Posudek oponenta diplomové práce

Autor, název, místo, rok, rozsah práce, vedoucí práce: Bc Petra Počárovská: Československý svaz žen v letech 1965–1975. Praha, 2017, 173 stran, vedoucí práce PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D.

Hodnotící kritéria

	splňuje	splňuje z větší části	splňuje z menší části	nesplňuje
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	X			
Metody využití autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.		X		
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .	X			
Struktura práce je vyvážená a logická.	X			
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .	X			
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .	X			
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .	X			
Autor správně cituje .	X			
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	X			

Celkové hodnocení (slovně)

Práci Bc. Petry Počárovské považuji za mimořádně zdařilé dílo. Autorka se pustila do tématu, které nejen není dosud probádané. Jak sama autorka v úvodu poznamenává, Československý svaz žen (ČSŽ) v období tzv. normalizace je všeobecně považován za jednu z opor vládnoucího režimu a studium jeho historie není tudíž zajímavé jak pro historiky, tak pro širší veřejnost, která jinak o události ze soudobých dějin projevuje zájem.

I z těchto důvodů je třeba ocenit autorčino rozhodnutí věnovat se tomuto tématu – u málokteré práce, kterou jsem zatím na Pedagogické fakultě oponoval, lze tak jednoznačně říci, že se jedná o práci průkopnickou. To je třeba ocenit zejména v souvislosti s tím, že „genderová témata“ jsou v současné době v sociálních vědách populární. Jsem rád, že diplomantka nepodlehla módním metodologickým přístupům, které často namísto používání historických metod jen rozvíjejí různé konstrukty, ale dala přednost „klasickému“ faktografickému přístupu, založenému na studiu archivních dokumentů z provenience Československého svazu žen. Prostřednictvím pečlivého studia a interpretace těchto dokumentů, uložených v Národním archivu, se autorce podařilo popsat nejen strukturu této organizace a její „ideologický profil“, ale i její působení v období tzv. Pražského jara a následnou přeměnu v souvislosti s nastupující normalizací.

Na vymezení práce mě nejprve mírně překvapilo na první pohled neobvykle zvolené časové období, jelikož jsem v souvislosti s periodizací českých soudobých dějin považoval za logičtější mapovat činnost této organizace v letech 1968–1989. Po přečtení práce však musím s autorkou souhlasit. Naopak, vznik této organizace koresponduje s nástupem tzv. reformního procesu a taktéž její přetvoření v převodovou páku normalizačního režimu kopíruje události známé z „velkých dějin“, tedy vylučování vedoucích představitelů i řadových členů, sympatizujících s reformami, a následné ideologické vymezování se vůči programovým dokumentům z roku 1968, v tomto případě Akčnímu programu Československého svazu žen. Domnívám se, že se autorce podařilo vystihnout, jak se reformní vedení ČSŽ snažilo přenášet myšlenky tzv. Pražského jara do konkrétní oblasti a jak skutečně pracovalo na zlepšení postavení žen. Doufám, že s výsledky bádání Bc. Počárovské bude seznámena širší badatelská veřejnost a že vpád vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968 bude do budoucna spojován také s přerušением aktivit na poli rovnoprávnosti žen. Zařazení obsahové analýzy časopisu *Vlasta* v letech 1965–1975 může opět na první pohled působit mírně neorganicky, zvolený přístup, tedy analyzování jednotlivých témat a sledování jejich proměny na stránkách *Vlasty* v souvislosti s nástupem normalizace, považuji za velice přínosné a doplňující k předcházejícím kapitolám.

Nabízí se námitka, že pohled, který autorka v práci nabízí, je příliš „insiderský“ a založený, takřka výhradně, na dokumentech z provenience samotného Československého svazu žen. Limity tohoto přístupu se projevují v otázce tzv. prověrek, kterými nastupující normalizační režim vylučoval stoupence reformy nejen z KSČ, ale i z ČSŽ. Autorka uvádí, že agenda k těmto prověrkám se

v archivu organizace nedochovala – a lze se domýšlet, z jakého důvodu. S touto námitkou je sice možné souhlasit, nicméně jsem přesvědčen, že autorka jednak odvedla studiem archivních dokumentů velký kus práce, na druhou stranu je však dosti obtížné získat dnes objektivní prameny, které by tuto organizaci popisovaly zevnějšku. Autorka se o to mohla alespoň pokusit prostřednictvím metody orální historie. Stejně tak by bylo zajisté přínosné požádat o rozhovor některé tehdejší členky vedení ČSŽ či redakce *Vlasty*. Autorce bych též doporučil některé další publikace zabývající se zkoumaným obdobím – například působivou vzpomínkovou esej Jana Tesaře *Zamlčená diagnóza* (2003), jež popisuje nástup normalizace, nebo publikaci Milana Šimečky *Obnovení pořádku*, kterou osobně považuji za nejlepší (a dosud nepřekonanou) analýzu normalizačního režimu.

Práce je psána velice kultivovaným jazykem a je prosta jak gramatických chyb, tak i překlepů. Některé formulace bych však v případě publikování textu doporučil změnit – Julia Fučíka bych kupříkladu neoznačil za „zesnulého novináře“ (s. 46), ale komunistického novináře popraveného nacisty. Spojení „protiimperialistický charakter“ bych zase jako dobový termín psal v uvozovkách.

Diplomovou práci Bc. Petry Počárovské plně doporučuji k obhajobě.

Doporučuji – ~~nedoporučuji~~ k obhajobě

Datum

Podpis oponenta práce

8. ledna 2018

PhDr. Petr Koura, Ph.D.